

Magyarország Alkotmánybírósága
1015 Budapest
Donáti u. 35-45.

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG		
Ügyszám: IV/1873-2/2023		
Érkezett: 2023 SZEPT 21.		
Érkezés módja		
☐ POSTÁN	☒ @	EGYÉB:
Példány: 1	Melléklet: 0	Kezelőiroda: 

Tisztelt Alkotmánybíróság!

Alulírott [REDACTED], alatti lakos, az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLII. törvény (a továbbiakban „Abtv.”) 26. §-a és 27. §-a alapján a IV/1873-1/2023.sz. felhívásnak megfelelően hiánypótoló, egységes szerkezetbe foglalt alábbi

alkotmányjogi panaszt

terjesztem elő azzal, hogy hozzájárulok az anonimzált közzétételéhez az AB honlapján:

Kérem a tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy az Abtv. 43. § (1) bekezdése alapján állapítsa meg a Nyíregyházi Járásbíróság 24.P.22.963/2019/287.sz. ítéletének, valamint a Nyíregyházi Törvényszék azt helyben hagyó 2.Pf.20.067/2023/18.sz. jogerős ítéletének alaptörvény-ellenességét.

1

Kérem a tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy az Abtv. 41. § (1) bekezdése alapján állapítsa meg a 9/2006. (II.27.) IM rendelet 2.sz. melléklete 21. pontjának alaptörvény-ellenességét.

Kérem, hogy a tisztelt Alkotmánybíróság – az eljárás alaptörvény ellenes voltára tekintettel – semmisítse meg a fenti döntéseket, mivel azok – részben alaptörvény ellenes jogszabály alkalmazása folytán, de más okból is – sértik az Alaptörvény XXVIII. Cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes eljáráshoz való jogomat, továbbá - alaptörvény ellenes voltára tekintettel - semmisítse meg a hivatkozott rendelet adott mellékletének jelzett pontját, mivel ennek alkalmazása folytán (is) vált tisztességtelenné az adott eljárás és sérült az alapjogom.

1. Az indítványozói jogosultság

Az alkotmányjogi panasz az Abtv. 26. §-án alapul, amely szerint az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés c) pontja alapján alkotmányjogi panasszal az Alkotmánybírósághoz fordulhat az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet, ha az ügyben folytatott bírósági eljárásban alaptörvény-ellenes jogszabály alkalmazása folytán az Alaptörvényben biztosított jogának sérelme következett be, illetve a 27. §-án alapul, amely szerint az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdésének d) pontja alapján alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés a panaszos Alaptörvényben biztosított jogát sérti. Továbbá az ügyben további jogorvoslati lehetőség nem biztosított a panaszos számára.

A Pp. 407. § (2) bekezdés c) pontja alapján az elsőfokú ítéletet helyben hagyó jogerős ítélettel szemben felülvizsgálatnak nincs helye. Következésképpen sem rendes, sem rendkívüli jogorvoslati út nem áll a rendelkezésemre.

Az Nyíregyházi Törvényszék végleges döntése 2023. június 22-én kelt és azt 2023. július 19-én kaptam meg elektronikus úton, így az eredetileg 2023. augusztus 9-én előterjesztett alkotmányjogi panaszomat határidőben nyújtottam be.

2. A tényállás:

A tényállást az iratanyag, illetve az első- és másodfokú ítéletek, valamint a másodfokú bíróságnak címzett és megküldött fellebbezés-indoklás kimerítő részletességgel tartalmazzák, ezért kizárólag az alkotmányjogi panaszom szempontjából releváns tényekre szorítkozom:

A 2018. június 22-én született [REDACTED] nevű kislányom szülői felügyeletének teljeskörű gyakorlására a bíróság az édesapát jogosította fel, egyszerűbben: a kislányunkat az édesapánál helyezte el.

Az ítélet indoklása szerint a bíróság a döntését – *miután mondvá csinált indokok alapján kizárta [REDACTED] klinikai és mentálhigiéniai felnőtt szakpszichológus az édesapára kifejezetten negatív, annak akár pszichiátriai vizsgálatát is megalapozó szakvéleményét [REDACTED] klinikai és mentálhigiéniai felnőtt szakpszichológus szakvéleményére – leginkább éppen a gyermekre vonatkozó szakvéleményére, valamint az énrám kompetencia hiányában tett megállapításaira – alapozta annak ellenére, hogy a szakértő asszony éppen a gyermek- és ifjúsági korosztályra nem rendelkezik szakképesítéssel, ugyanakkor végképp nem rendelkezik kompetenciával általános orvosi területre tartozó kérdésekben (pl. alkoholfogyasztás).*

Az elsőfokú ítélettel szembeni fellebbezésem indoklásában részletesen rámutattam a szakvélemény eljárásjogi és érdemi anomáliáira, azonban a másodfokú bíróság – *a jogerős ítéletében* – lényegében egyáltalán nem foglalkozott a fellebbezésemben foglaltakkal, azokat zsigerből vetette el mechanikus, formális jogalkalmazással.

3. Az alaptörvény-ellenesség, illetve a tisztességes eljárás súlyos sérelme:

Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése szerint:

Mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.

Az Alkotmánybíróság hangsúlyozta, hogy ebben a kérdésben is irányadónak tekinti az elfogadott nemzetközi normákat, és egyfajta minimum elvárásnak tekinti az Egyezmény 6. Cikkében foglaltak maradéktalan teljesülését, illetve tiszteletben tartását.

A 6. Cikk 1. bekezdése szerint:

Mindenkinek joga van arra, hogy ügyét a törvény által létrehozott független és pártatlan bíróság tisztességesen nyilvánosan és ésszerű időn belül tárgyalja, és hozzon határozatot polgári jogi jogai és kötelezettségei tárgyában, illetőleg az ellene felhozott büntetőjogi vádak megalapozottságát illetően.

A tisztességes eljárás minimum mércéjét képezi az alapvető eljárási szabályok és eljárási alapelvek betartása az eljárás során.

A 6/1989. (III.11.) AB határozat szerint a „tisztességes eljárás” (fair trial) olyan minőség, amelyet az eljárás egészének és körülményeinek figyelembevételével lehet megítélni. Ezért egyes részletek hiánya ellenére éppúgy lehet az egész eljárás összességében tisztességes, ahogy az összes részletszabály betartása dacára is lehet az eljárás összességében vizsgálva méltánytalan, vagy igazságtalan, vagy nem tisztességes. A tisztességes eljáráshoz való jog lényegében azokat a garanciákat foglalja magában, amelyek rendeltetése, hogy a felek jogainak érvényesítése olyan eljárásban történjen, amely biztosítékot jelent a törvényes, elfogulatlan és ésszerű időn belüli döntésre.

A 31/2008. (XII.31.) IRM rendelet 20. § (1) bekezdése szerint klinikai és mentálhigiéniai felnőtt- és gyermek szakpszichológiai vizsgálatot kellett lefolytatni.

Ezen vizsgálat lefolytatására az jogosult, aki a szakértői névjegyzékben klinikai és mentálhigiéniai felnőtt- és gyermek szakpszichológia szakterületre be van jegyezve.

A 9/2006. (II.27.) IM rendelet 2.sz. mellékletének 21. pontja szerint erre a szakterületre az jegyezhető be, aki a) okleveles pszichológus és klinikai és mentálhigiéniai felnőtt szakpszichológia vagy b) okleveles pszichológus és klinikai és mentálhigiéniai gyermek és ifjúsági szakpszichológia szakvizsgával rendelkezik.

A szakterület nevében tehát egyaránt szerepel a felnőtt és a gyermek korosztály is, ugyanakkor a kompetencia rendeletben az „és” szorzófeltétel helyett a „vagy” kitétel szerepel, ami a józan értelem mentén fel sem fogható – *egyébként az egész világon egyedülálló!* - anomáliához vezet: elég az egyik korosztályra szakképesítéssel rendelkezni ahhoz, hogy a másik korosztályt (is) szakérthesse a szakértő!

Az adott korosztályra vonatkozó szakképesítés nélküli szakértés – a mi esetünkben a gyermek vizsgálata és szakvélemény adása gyermek korosztályra vonatkozó szakképesítés hiányában! – önmagában (is) nyilvánvalóan sérti a tisztességes eljárás követelményét – *ez nem szorul különösebb magyarázatra, kvázi evidencia!* -, egyébként pedig a szükséges szakképesítés hiányában a szakértővel érdemben vitatkozni sem lehet, álláspontokat sem lehet ütköztetni, így sérül a kontradiktórius alapelv is, ami önmagában (is) az eljárás tisztességtelen voltát eredményezi: nem tekinthető tisztességesnek az az eljárás, amelyben a fegyverek egyenlősége és/vagy a kontradiktórius eljárás követelménye nem teljesül. (Lásd: Ruiz Matteos v. Spanyolország - 12952/87.)

Az eljáró bíróságok tehát jogszabályt nem sértettek ugyan, amikor [REDACTED] felnőtt-szakértő asszonnyal vizsgáltatták meg a gyereket (is), azonban az ezt a lehetőséget legalizáló 9/2006. (II.27.) IM rendelet 2.sz. mellékletének 21. pontja egyértelműen alaptörvény-ellenes, sőt a jogbiztonsághoz fűződő, az Alaptörvényből levezethető jogelvet is súlyosan sérti.

Másrészt viszont a 6/1989. (III.11.) AB határozat szerint az összes részletszabály betartása dacára is lehet az eljárás összességében vizsgálva méltánytalan, vagy igazságtalan, vagy nem tisztességes.

A szakértői névjegyzékben szereplő szakértő adatlapja nem csak a szakterületet tartalmazza, amire bejegyezték, hanem tartalmazza a konkrét szakképesítést is, amit, vagy amiket a szakértő az adott szakterületen belül megszerzett, amilyen szakképesítéssel, vagy szakképesítésekkel a szakértő rendelkezik.

A perek bírójának tehát van lehetősége arra, hogy amennyiben a perben felnőttet és gyermeket egyaránt kell szakérteni, úgy olyan szakértőt válasszanak a névjegyzékből, aki egyaránt rendelkezik

szakképesítéssel felnőtt korosztályra, valamint gyermek- és ifjúsági korosztályra. (A jelen perben végzett szakértés idejében már nagy számban voltak mindkét korosztályra szakképesítéssel rendelkező szakértők a névjegyzékben, ráadásul az országos szinten is egyik legismertebb és legelismertebb közülük - [REDACTED] - egri lakos ugyan, de általában utazik és mindennapos „vendég” a nyíregyházi eljárásokban is.)

Erre (is) tekintettel kifejezetten méltánytalan, igazságtalan és tisztességtelen eljárás volt a bíróságok részéről ennek ellenére egy „névtelen”, gyermek korosztályra szakképesítéssel nem rendelkező szakértőt kirendelni, és a szakképesítés nélküli szakértésre alapozni a gyermekünk elhelyezését még azok után is, hogy egyébként oldalak hosszú során át soroltam fel a szakvélemény konkrét alaki és érdemi (szakmai) anomáliáit – lásd a másodfokú bíróságnak címzett és megküldött fellebbezés-indoklásomat! -, amiket a másodfokú bíróság teljes egészében figyelmen kívül hagyott, és ennek érdemi magyarázatát – *indokát* – sem adta a jogerős ítéletében.

Az adekvát indoklás hiánya a tisztelt Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint – önmagában is! - sérti a tisztességes eljárás követelményét.

Szükséges azonban kiemelni: nemzetközi fórumokon is számos bírálatot kapott már hazánk amiatt az Európában egyedülálló, példátlan anomália miatt, hogy az általam támadott „kompetencia-rendelet” lehetővé teszi a szakképesítés nélküli szakértést, ráadásul éppen gyermeket egész életét meghatározó területen. Nem csak Európában, de a világon sem ismerünk még egy országot, ahol ez lehetséges lenne, ahol egy szakértő kompetenciája kiterjedhetne olyan területre is, amelyre nézve nem rendelkezik szakképesítéssel.

4

Ezt a súlyos problémát már régen indokolt lett volna alkotmányossági górcső (normakontroll) alá venni, hiszen általános probléma, napi szinten kerülünk vele szembe a családjogi ítélkezés területén.

Végezetül a mi esetünkben ráadásul „többször tényállás” is felmerül a szakértés tekintetében:

Először ugyanis [REDACTED] adott szakvéleményt a perben, aki ugyan szintén csak felnőtt korosztályra rendelkezik szakképesítéssel, viszont éppen ezen a területen – *az édesapa vonatkozásában* – adott súlyosan negatív, skizoid problémára utaló, pszichiáter szakértő bevonását is indokló szakvéleményt. Az eljáró bíróság a szakértőt ízekre szedte, majd a szakvéleményét kizárta a bizonyítékok közül azzal, hogy a szakértő nem tudta „megvédeni” a megállapításait.

Ez viszont ugyancsak durván sérti - önmagában is! - a tisztességes eljárás követelményét:

Szakértőt a bíróság akkor rendel ki, ha különleges szakértelemre van szükség, amivel az eljáró bíró – *értelemszerűen* – nem rendelkezik. Ez viszont azt is jelenti, hogy az eljáró bíróság nem „leckéztetheti” a szakértőt, ha ugyanis rendelkezne az ehhez szükséges szakértelemmel, akkor eleve nem lett volna szüksége szakértőt kirendelni! (A szakvéleményt tekintheti egy adatnak a sok közül és nem feltétlenül kell egyedül a szakvéleményre hagyatkoznia, de a szakértő állításait – szakértelem hiányában - nem bírálhatja felül.)

Ugyanakkor megfigyelhető, hogy [REDACTED] esetében viszont aggály nélkül elfogadta a „lelki alkoholista” fogalomzavart velem kapcsolatban annak ellenére, hogy az alkohol függőség vizsgálata nem pszichológusi, hanem általános orvosi kompetenciába tartozik, és nem volt hajlandó ezen levegőből szedett szakértői humbug alapjának tisztázása végett általános orvos szakértőt kirendelni, ezzel pedig megfosztott a „védekezés” egyetlen lehetőségétől, ennek pedig semmilyen magyarázatát nem adta, ami ugyancsak önmagában is alapjogot sért. (A szakértő a megállapításait úgy tette, hogy semmilyen ezeket esetlegesen megalapozó orvosi papír nem állt a rendelkezésére, ilyen a peres iratanyagban nincs!)

A munkakörömből adódóan eleve kizárt, hogy alkoholizáló életmódot folytathassak – *közterület felügyelőként gépjárművet vezetek munkaidőben!* -, másrészt az alkohol fogyasztás nem pszichológusi szakkérdés, hanem ténykérdés, amit általános orvossalakértő egy vérvétel laboratóriumi eredménye alapján a májfunkciókból kétséget kizáróan megállapítani, vagy cáfolni tud.

Az alapjogi sérelmemet egyértelműen abban jelölöm meg, hogy az általam támadott bírói döntés tisztességtelen eljárás eredményeként született, azaz maga az eljárás az, amelyben az alapjogom sérült. Ugyanakkor alapjogot sértő (tisztességtelen) eljárás eredményeként született bírói döntést a tisztelt Alkotmánybíróság szerint minden esetben meg kell semmisíteni.

Az eljárás tisztességtelen voltának lényege az, hogy sérült az igazam bizonyításához fűződő alapvető eljárási jogosultságom: a per szempontjából meghatározó, ügydöntő súlyú két szakkérdésben az egyik vonatkozásában (a gyermeket illetően) az adott szakkérdéssel érintett korosztályra szakképesítéssel nem rendelkező, a másik vonatkozásában (alkoholfogyasztás) pedig még kompetenciával sem rendelkező szakértőt rendelt ki, majd az ítéletét kifejezetten a részben szakképesítés nélkül, részben pedig kompetencia nélkül adott szakvéleményre alapozta anélkül, hogy lehetőséget adott volna nekem az „ellenbizonyításra” az általam indítványozott, megfelelő szakképesítéssel és kompetenciával rendelkező (másik, új) szakértő kirendelése útján.

Ezzel pedig a bíróság megfosztott engem az igazam bizonyítására egyedül alkalmas egyetlen bizonyítási lehetőségtől.

5

A fentiek tehát halmozottan és súlyosan sértik a tisztességes eljárás alapvető garanciális elemeit, együttesen mindenképpen elérik a tisztességes és kontradiktórus eljárás alkotmányos szintű sérelmét.

Ami pedig az általam támadott rendeletet illeti, a tisztességes eljáráshoz való alapjogom sérelmét a hivatkozott – *álláspontom szerint alapjogsértő* – rendelet alkalmazása eredményezte, hiszen amennyiben a rendelet nem tenné lehetővé a szakképesítés nélküli szakértést, úgy a bíróság nem rendelhetne volna ki kifejezett jogszabálysértés megvalósítása nélkül a szakértőt, ha pedig mégis kirendelte volna, akkor meg a szakértőnek kellett volna jeleznie, hogy az adott kérdések megválaszolására nem rendelkezik a megfelelő jogosítványokkal. Ha pedig a bíróság köteles lett volna a gyermekkorosztályra (is) szakképesítéssel rendelkező szakértőt kirendelni, akkor eleve nem állhatott volna elő az alapjogi sérelmem, hiszen akkor az ügydöntő kérdésben megfelelően képzett szakértő járt volna el, így pedig nem is lehetett volna szükség másik, új szakértő kirendelésére.

Itt emelem ki: az alkoholfogyasztás kérdésének vonatkozásában természetesen az alapjogi sérelmem nem az álláspontom szerint alapjogot sértő rendelet alkalmazása, hanem eleve contra legem jogalkalmazás eredményezte: ebben a kérdésben ugyanis a kompetencia hiánya tisztázott: a kérdés általános orvosi kompetenciába tartozik, nem pszichológusra tartozik. (Az Alaptörvény R) Cikkének (2) bekezdése szerint a jogszabályok mindenkire kötelezőek. A jogalkalmazóra különösen. Alkoholfogyasztás kérdésében a szakértői törvény egyértelmű: erre nézve orvossalakértői vélemény szolgálhat csak bizonyító erővel.

A fentiek alapján kérem tehát a sérelmezett bírói döntés(ek), valamint a 9/2006. (II.27.) IM rendelet 2.sz. melléklete 21. pontjának a megsemmisítését.

2023. szeptember 21.

tisztelettel:

